

Ogólnopolskie Seminarium Badawcze Ustroń 1–3.02.2016 r.

W dniach 1–3 lutego 2016 r. w Ośrodku Edukacji Ekologicznej „Leśnik” w Ustroniu k/Wisły, odbyło się 26 Ogólnopolskie Seminarium Badawcze „Ustroń 2016”, którego organizatorem jest niezmiennie od wielu lat prof. dr hab. Franciszek Szlosek.

Problematyka seminarium dotyczyła jednego z ważnych kryteriów pozwalających na wyodrębnianie, w ramach nauki o wychowaniu, określonych subdyscyplin. Jest nim swoistość metod badawczych nadających danej dziedzinie wiedzy autonomię i nobilitujący ją do rangi pedagogicznej subdyscypliny. Zadaniem prelegentów była próba udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy przy wzrastającej potrzebie prowadzenia badań interdyscyplinarnych wspomniane kryterium ma jeszcze rację bytu?

Ponad pięćdziesięcioosobowa grupa badaczy reprezentowała różne ośrodki badawcze, polskie i zagraniczne, wśród których wymienić można m.in.: Akademię Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, Instytut Technologii Eksploatacji w Radomiu, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Politechnikę Koszalińską, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytet Rzeszowski, Wojskową Akademię Techniczną, a także Narodową Akademię Pedagogicznych Nauk Ukrainy. Grupa ta obrała sobie za cel trzydniowego wysiłku metodologicznego rozważanie, czy koniecznym warunkiem do wyodrębnienia subdyscyplin, szczególnie subdyscyplin pedagogicznych, jest posiadanie owej odrębności metodologicznej. Aby zmierzyć się z tak trudnym zadaniem, uczestnicy dokonali swego „przeglądu” stanu zaawansowania metodologicznego poszczególnych subdyscyplin pedagogicznych.

Część zasadnicza spotkania odbyła się w sali konferencyjnej hotelu Leśnik, gdzie licznie przybyłych gości przywitał prof. dr hab. Franciszek Szlosek – Dyrektor Instytutu Pedagogiki Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie. Wykład powitalny pt. *Niejednorodność pedagogiki i sposobów jej postrzegania a wielość podejść teoretyczno-metodologicznych w naukach o wychowaniu* wygłosił prof. zw. dr hab. Stanisław Juszczyk. Po wykładzie inauguracyjnym głos zabrał prof. dr hab. Bogusław Milerski, który w swoim wystąpieniu poruszył

problematykę *Hermeneutycznego badania racjonalności kształcenia szkolnego*. Kolejnym prelegentem był prof. zw. dr hab. Waldemar Furmanek, który wygłosił wykład pt. *Nowa praca człowieka jako specyficzny przedmiot badań pedagogiki humanistycznej*. Po wystąpieniu prof. W. Furmanka nastąpiła dyskusja, w której prelegenci zwrócili uwagę na trudności związane z próbą wyłaniania bądź przypisywania danym dziedzinom metod badawczych. Po zakończeniu dyskusji głos zabrali także: ks. prof. zw. dr hab. Marian Nowak nt. *Jedności i jednolitości nauki a metodologii badań pedagogiki (chrześcijańskiej)*; prof. zw. dr hab. Nella Nyczkało nt. *Teorii i praktyki metodologicznego dojrzewania naukowych poszukiwań*; prof. zw. dr hab. Mirosław J. Szymański nt. *Specyfiki badań społecznych z perspektywy nauk o wychowaniu*; prof. zw. dr hab. Ryszard Gerlach, który postawił pytanie: *Czy pedagogika pracy ma/powinna mieć swoją metodologię?*; prof. dr hab. Henryk Bednarczyk nt. *Interdyscyplinarności metodologicznej i internacjonalizmu procedur badań wobec tożsamości pedagogiki pracy*, a także prof. zw. dr hab. Elżbieta Gawel-Luty, która wygłosiła referat pt. *Badania w pedagogice społecznej jako przykład badań interdyscyplinarnych*. Wystąpienia prelegentów zostały zakończone dyskusją, która skupiła się na interdyscyplinarnym postrzeganiu metod badawczych. Pierwszy dzień obrad zakończyło zwiedzanie Zamku Prezydenckiego w Wiśle-Czarne oraz uroczyste spotkanie z okazji Jubileuszu 70 urodzin i 40-lecia pracy naukowo-dydaktycznej prof. zw. dra hab. Jerzego Kunikowskiego.

Drugi dzień obrad rozpoczął się wystąpieniami: prof. zw. dra hab. Jana Łaszczyka *Wybrane warunki realizacji metod badawczych w subdyscyplinach*; prof. zw. dra hab. Stefana M. Kwiatkowskiego *Interdyscyplinarne badania efektów uczenia się pozaformalnego i nieformalnego* oraz prof. dr hab. Larysy Łukjanowej *Teoria i praktyka badań andragogicznych*. W dalszej części tego spotkania naukowego głos zabrali także: prof. zw. dr hab. Mirosław S. Szymański *Odrębność metodologiczna badań komparatystycznych*; prof. dr hab. Czesław Plewka *Czynniki orzekające o metodologii badań stosowanych w pedagogice pracy*; prof. dr hab. Grzegorz Szumski *Metaanalizy i ich znaczenie w pedagogice specjalnej*; prof. zw. dr hab. Eugenia Laska *Ankieta – kwestionariusz w badaniach kompetencji nauczycieli*; prof. zw. dr hab. Rafał Piwowarski *Badania ankietowe – ich uniwersalizm i specyfika w pedagogice*; dr Bogumiła Konieczny-Rozenfeld, *Prawo cytatu, przedruku i dozwolonego użytku osobistego w ustawie o prawie autorskim*; prof. dr hab. Zofia Szarota *Specyfika badań andragogicznych*; prof. dr hab. Urszula Jeruszka *Uniwersalizm czy specyfika metod badawczych w pedagogice*; ks. prof. dr hab. Adam Solak *Transgresje metodologiczne w badaniach jakościowych*; dr inż. Krzysztof Symela *Metodyka badania aspektów jakościowych procesu nadawania kwalifikacji zawodowych*; prof. zw. dr hab. Jerzy Kunikowski *Specyfika problematyki i badań w naukach o bezpieczeństwie*. Wystąpienia

prelegentów przeplatały się z czasem wyodrębnionym na dyskusję, stąd także w drugim dniu obrad głos zabrali również: prof. dr hab. Tadeusz Strawa *Znaczenie metody sędziów kompetentnych w pedagogice pracy*; prof. dr hab. Jarosław Michalski *Kategoria odporności wobec wskaźników i parametrów liczbowych w badaniach pedeutologicznych*; dr Teresa Janicka-Panek *W poszukiwaniu tożsamości metodologicznej pedagogiki wczesnoszkolnej*; prof. dr hab. Józef Bednarek z wystąpieniem pt. *Specyfika badań wpływu cyberprzestrzeni na młodzież*; prof. dr hab. Franciszek Szlosek *Kryteria wyodrębniania dyscyplin i subdyscyplin pedagogicznych*; dr Anna Kruk *Metody monografii instytucji oraz monografii przestrzennej w jakościowych badaniach spółdzielczości socjalnej*.

Obrady były kontynuowane także w ostatnim, trzecim dniu seminarium. Wystąpili wówczas: dr Marian Piekarski *Procedura badań przydatności zawodowej według Kazimierzy Korabiowskiej-Nowackiej*; dr Sylwia Galanciak *Pedagogika medialna – między transdyscyplinarnością a swoistością metodologiczną*; dr Jolanta Jarocka-Piesik oraz dr Tatiana Walkowiak *Metody badawcze w poszczególnych subdyscyplinach pedagogicznych (na podstawie analizy prac magisterskich)*; dr Justyna Bluszcz *Esej i wywiad, jako techniki badania rozwoju zawodowego człowieka*; dr Błażej Przybylski *Badanie orientacji i ideologii edukacyjnych studentów – refleksje metodologiczne*; dr Jarosław Korczak *O badaniach w działaniu* oraz mgr Danuta Książek *Interdyscyplinarność nauki dla jesieni życia*.

Wystąpienia zakończyły się dyskusją, po której zabrał głos prof. dr hab. Franciszek Szlosek, który po dokonaniu podsumowania zakończył 26 Ogólnopolskie Seminarium Badawcze.

Jarosław Korczak
Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej
w Warszawie